

jämföra enskilda satser hämtade ur programmen parvis med varandra.

Även diskussionen om de ekonomiska forskningsprogrammen lider av den svagheten att karaktäriseringen av de olika teorierna är mycket summarisk och att intentionsdjupet är tämligen litet i rekonstruktionen. Detta gör att det även här är svårt att bedöma värdet av de olika exempel på motsättningar, vilka visas fram.

4. Avslutande kommentar

Cassel hävdar på flera ställen i avhandlingen att han inte gör anspråk på att hans rekonstruktioner ska vara *lämpliga* eller *riktiga* utan menar att hans arbete ska ses som primärt en form av begreppsanalys där man — givet en viss konstruktion — ska kunna analysera olika tänkbara motsättningar. Men Cassel har också en mindre modest uppgift, nämligen att visa att hans sätt att analysera motsättningar kan hjälpa oss att förstå den vetenskapliga utvecklingen (se citatet från sidan 14 i början). Men för att nå detta mål — och för att visa att hans analysmetod är fruktbar — måste hans metod konfronteras med den *verkliga* historien och då blir rekonstruktionernas rimlighet en mycket central fråga.

Det kan tilläggas att avhandlingen i sin ambition att täcka in ett stort område har drabbats av det som alltid är en stor fara: området är så stort så det är omöjligt att ge mer än väldigt allmänna upplysningar om varje del av det. För min del skulle jag önskat att Cassel hade valt ut ett mindre område att behandla och i stället penetrerat detta djupare. □

Stellan Welin

Notiser

Hans Ingvar Roth har föreslagit följande lösning på det beslutsteoretiska problem som presenterades i FT 2/1986, s 48: "Felet ligger i att man ej skiljer på (1) det "förväntade" värdet av att ta ett kuvert givet att man antar att kuvertet har en viss summa, och (2) det förväntade värdet av att ta ett kuvert givet att man antar att det andra kuvertet har en viss summa. Det vänstra och det högra kuvertet har samma förväntade värden om man jämför dem i samma betydelser av förväntat värde dvs i betydelse (1) eller i betydelse (2). Vad man frågar efter är vilket förväntat värde som exempelvis tagandet av det vänstra kuvertet har i betydelse (1) och vilket förväntat värde som tagandet av det högra kuvertet har i betydelse (1) när vi ej längre antar att det vänstra kuvertet har en viss summa. De förväntade värdena skiljer sig emellertid åt om man jämför kuvertens förväntade värden när det ena kuvertet har ett förväntat värde i betydelse (1) och det andra kuvertet har ett förväntat värde i betydelse (2).

Antag att det vänstra kuvertet innehåller 2 kr. Det förväntade värdet i betydelse (2) är då

$$1/2 \cdot 2 + 1/2 \cdot 2 = 2 \text{ kr}$$

Det förväntade värdet i betydelse (2) för det högra kuvertet är däremot

$$1/2 \cdot 2 \cdot 2 + 1/2 \cdot 2/2 = 2.5 \text{ kr}$$

Antag att det högra kuvertet innehåller 2 kr. Ovanstående förhållanden gäller då analogt. För att kunna erhålla "motsägelsen" måste vi antaga de två olika betydelseerna av förväntat värde och sedan negligera skillnaden mellan betydelseerna. En motsägelse kan som bekant bara uppstå om kuverten tillskrivs olika värden i samma betydelse av förväntat värde och här är således denna förutsättning ej uppfylld."

Följande böcker har nyligen utgivits:

Evert Gummesson, *Forskare och konsult — om aktionsforskning och fallstudier i företagsekonomi*, Studentlitteratur 1985.

Göran Möller, *Risker och människolivets värde*, Acta Universitatis Upsaliensis, Uppsala 1986.

Pam McAllister (red), *Livets väv. Feminism och icke-våld*, Förlaget Nordan 1986.

Hedi Bel Habib, *Spektralteori och beteendebeskrivning*, Almqvist & Wiksell International 1985.

Jan Andersson och Mats Furberg, *Om världens gåta — en filosofibok*, Doxa 1986.

Göran Hermerén, *Kunskapens pris — forskningsetiska problem och principer i humaniora och samhällsvetenskap*, Forskningsrådets förlagstjänst (Box 6710, 113 85 Stockholm), 1986.

Esberg Krause-Jensen, *Nomadfilosofi — Aktuella tendenser i franskt tänkande*, Daidalos (Box 12304, 402 43 Göteborg), 1985.

David Hume, *Om det mänskliga förståndet*, Daidalos 1986.

Benedikt Spinoza, *Etik*, Daidalos 1983.

Francis Bacon, *Essäer*, Daidalos 1984.

Seneca, *Om livets korthet*, Daidalos 1986.

Anders Johansen, *Tid är makt, tid är pengar*, Röda Bokförlaget 1984.

Mihail Larsen och Ole Thyssen, *Den fria tanken — en grundbok i filosofi*, Röda Bokförlaget 1985.

Stendhal, *Om kärleken*, Bokförlaget Pontes 1986.

På nystartade Bokförlaget Thales har kommit ut två arbeten:

Jan Willner, *Kritisk granskning. Mönster för kritisk granskning i historisk och kunskapsteoretisk belysning*, Sthlm 1986.

Sven Danielsson, *Filosofiska invändningar. Sju kritiska uppsatser*, Sthlm 1986.

Förlagets adress är Box 50034, 104 05 Stockholm.

Medarbetare i detta nummer av Filosofisk tidskrift: *Giuliano Pontara* är docent i praktisk filosofi i Stockholm, *Joachim Israel* är professor i sociologi i Lund, *Sten Lindström* är forskare i teoretisk filosofi i Uppsala, *Włodzimierz Rabinowicz* är docent i praktisk filosofi i Uppsala och *Stellan Welin* är forskarasistent i teoretisk filosofi i Göteborg. Omslagsbild av *Christian Swärdshammar*.